

УДК 159.9

Козак М.– ст. гр. БП-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОРИТАРНОСТІ ТА МАКІАВЕЛЛІЗМУ У РЕСПОНДЕНТІВ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Науковий керівник: д.і.н., професор Стоцький Я. В.

Kozak M. M.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

RESEARCHES OF AUTHORITY AND MACCAVILEISM IN RESPONDENTS OF JUNIOR AGE

Supervisor: Stotskyi Ya.V.

Ключові слова: авторитаризм, макіавеллізм, мета

Key words: authoritarianism, machiavellianism, purpose

У загальних рисах кожна сучасна людина здатна до маніпулятивної поведінки, але деякі люди до неї більш схильні, ніж інші. Це пояснюється особливостями психологічних рис макіавеллістів. Термін «макіавеллізм» також використовується у психології та характеризується прагматичним та цинічним недооцінюванням моралі.

Засновником даної політичної ідеології, яка уособлює готовність використовувати будь-які засоби для досягнення мети вважають італійського мислителя Ніколо Макіавеллі. Він стверджував, що у всі часи та у всіх народів люди більше спроможні до зла, ніж до добра. Макіавеллі акцентував на дві державні моделі, а саме, на монархію та республіку. Він вважав, що ці моделі не варто змішувати, адже такий тип влади не буде прогресивним.

Макіавеллі зазначав, що владу втрачають ті правителі, які підкоряються долі, адже їм важко витримати всі життєві негаразди. Раціональне зерно держави полягає в безпеці та мирі: безпека особи, захист особистого майна, незалежність країни, для якої потрібно сильна армія. Також на стійкість держави впливає знання єдиної мови, одних звичаїв та традицій, прав та законів. Також важливими факторами, які впливають на об'єднання суспільства і функціонування держави є одна релігія, школа та сильна національна армія. Належне функціонування усіх цих чинників буде сприяти формуванню політичної свідомості та національної ідеї, а також загальнодержавному духові та цінностям [1, с.120]. Рівність та свобода стають сприятливими для розвитку людських здібностей, зародження поваги до спільного блага. Тільки даний тип суспільства може існувати в республіці, адже громадяни не лише використовують всі можливі свободи, але й самі управляють.

Якщо ж в суспільстві панує егоїзм, відсутня національна ідея, патріотизм та дух, а громадяни займаються лише власними інтересами, то актуальним для даної громади стає авторитарний режим правління. Тільки даний тип управління допоможе усвідомити державні інтереси. Тому людина, яка управляє даним суспільством має бути рішучою, безжальною та сильною, адже «...люди поступають добре лише у разі необхідності; але якщо їм надається вибір і якщо вони можуть діяти свавільно, негайно виникають усілякі смути та безладдя. От чому і говорять, що голод і нестаток роблять людей митцями, а закони – добрими. Де справи добрі самі по собі, без усякого закону, там закон не потрібний, але якщо немає доброї волі, необхідний закон» [2, с.183].

Такий «господар» повинен чітко формулювати мету та досягати її будь-якими засобами. Якщо ж держава перебуватиме у стані занепаду або ж втрати незалежності, то він може ігнорувати всі моральні норми та правила. Такий керівник перебуває у постійному оточенні ворогів і тому він може застосовувати насилля, може уподібнюватися левові та лисиці. Згодом в політиці такий принцип отримав назву «макіавеллізм».

Часто такі люди вмілі у спілкуванні, краще переконують інших та не піддаються суспільно-соціальному тиску, який підштовхує на необдумані вчинки та до зміни установок для досягнення мети. Не варто стверджувати, що такі люди більш мстиві та ворожі, адже вони переконливі лідери, які контролюють соціальні взаємодії та націлені на результат. Жорстокість правителя повинна виправляти, а не руйнувати.

Засновником авторитарного режиму управління вважається англійський номіналіст Томас Гоббс. У своєму трактаті «Про державу», а також у праці «Левіафан або матерія, форма і влада держави церковної та цивільної» філософ пише про те, що всі люди були створені рівними як фізично, так і стосовно розумових характеристик. Така рівність шкодить людям у поєднанні з трьома основними причинами війни (суперництво, любов до слави та недовіра), адже це закладено в людській природі.

Дослідивши макіавеллізм у респондентів юнацького віку варто зазначити, що показники по Мак-шкалі свідчать про те, що у 68,75% спостерігаються високі показники макіавеллізму.

Дані результати свідчать про те, що значно більший відсоток досліджуваних володіють переконливими якостями, вмілі у спілкуванні та йдуть до своєї мети не зважаючи на моральні норми та використовуючи будь-які засоби. Такі люди націлені на здобуття високого авторитету та збільшення власного прибутку.

Дослідивши авторитаризм у респондентів юнацького віку за шкалою авторитаризму правого гатунку варто зазначити що 31,25% досліджуваних характеризуються високими показниками авторитаризму [3, с. 28].

Авторитарна особистість – це людина, яка прагне бути одноосібним лідером. Часто такі люди ставлять для себе високу планку, а також дуже вимогливі до навколишніх. Авторитарні особистості досягають своєї мети шляхом сили та насильства, створюючи атмосферу взаємної поваги, формуючи собі авторитет.

Кожна людина ставить собі мету та прагне її досягнути. А вже якими методами вона користується залежить від багатьох психологічних і моральних факторів, зокрема від рівня макіавеллізму та авторитаризму.

Список використаних джерел

1. Макиавелли Никколо Рассуждения о первой декаде Тита Ливия // История политических и правовых учений: Хрестоматия для юридических вузов и факультетов / Сост. и общ. ред. проф., д-р ист. наук Г. Г. Демиденко. – Харьков: Факт, 1999. – С. 102.
2. Гоббс Т. Левиафан или материя, форма и власть государства церковного и гражданского // История политических и правовых учений: Хрестоматия для юридических вузов и факультетов / Сост. и общ. ред. проф., д-р ист. наук Г. Г. Демиденко. – Харьков: Факт, 1999. – С. 183.
3. Методичні вказівки для самостійної роботи з курсу «Політична психологія» для студентів спеціальності 053 «Психологія» всіх форм навчання / Упорядник : Стоцький Я.В. – Тернопіль : Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2018. – 40 с.